

การรับฟังความคิดเห็นต่อ หลักการแก้ไขพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496

กรณีการพ้นจากตำแหน่งของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ
ในพื้นที่เทศบาลเมืองและเทศบาลนคร

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496

ยกเลิก

มาตรา 4

มาตรา 12 วรรคสอง
และมาตรา 48 เถวีสติ

เหตุผล

กฎหมายว่าด้วยเทศบาลและกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่
ไม่สอดคล้องกัน ส่งผลให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมาย
จึงสมควรแก้ไขพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 เพื่อให้การกำหนด
เกี่ยวกับผู้ดำรงตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนันบัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วย
ลักษณะปกครองท้องที่เท่านั้น

ส่งผลให้

1

การบังคับใช้กฎหมายมีความชัดเจนและเป็นเอกภาพมากยิ่งขึ้น

2

ทำให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ยังคงสามารถปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ที่ได้รับการยกฐานะ
เป็นเทศบาลเมือง/เทศบาลนครได้อย่างต่อเนื่อง

3

ลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในช่วงเปลี่ยนผ่านเมื่อมีการยกฐานะท้องถิ่นใด
เป็นเทศบาลเมือง/เทศบาลนคร

4

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจต้องปรับปรุงระเบียบหรือแนวทางปฏิบัติ
เพื่อป้องกันความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน

5

เพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชน

ช่องทางการแสดงความคิดเห็น

ช่องทางออนไลน์:

ระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th)

ระยะเวลา:

ร่วมแสดงความคิดเห็นได้ตั้งแต่วันที่

วันที่ 24 สิงหาคม -
24 กันยายน 2569

สรุปหลักการและประเด็นสำคัญของการรับฟังความคิดเห็นต่อการแก้ไขพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๖

(กรณีการพ้นจากตำแหน่งของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ในพื้นที่เทศบาลเมืองและเทศบาลนคร)

ประกอบการรับฟังความคิดเห็นในระบบกลางทางกฎหมาย (law.go.th)

ระหว่างวันที่ ๒๔ สิงหาคม - ๒๔ กันยายน ๒๕๖๙

๑. เหตุผล ที่มา และสภาพปัญหา

เนื่องจากมีข้อขัดแย้งเกิดขึ้นระหว่างกฎหมายสองฉบับที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ กฎหมายว่าด้วยเทศบาล และกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ ซึ่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๖๖ มีบทบัญญัติให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ต้องพ้นจากตำแหน่งและหน้าที่เมื่อท้องถิ่นนั้น ได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนคร เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ประกาศ กระทรวงมหาดไทยเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลใช้บังคับเป็นต้นไป และให้อำนาจหน้าที่ของตำแหน่งเหล่านี้ เป็นของนายกเทศมนตรี แต่ในขณะเดียวกัน พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ กลับมีบทบัญญัติว่าการยกเลิกตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ จะกระทำมิได้ จึงส่งผลให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมาย ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดการขัดกันของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยเทศบาลกับกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นการสมควรยกเลิกมาตรา ๔ มาตรา ๑๒ วรรคสอง และมาตรา ๔๘ เติวีสถิติ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อให้การกำหนดเกี่ยวกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวบัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่เท่านั้น

๒. หลักการและประเด็นสำคัญ

เพื่อแก้ไขความไม่สอดคล้องระหว่างพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๖ กับพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยการยกเลิกมาตรา ๔ มาตรา ๑๒ วรรคสอง และมาตรา ๔๘ เติวีสถิติ ในพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ต้องพ้นจากตำแหน่งและหน้าที่ในเขตท้องถิ่นที่ได้รับการยกฐานะหรือเปลี่ยนแปลงเขตเป็นเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนคร เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่กระทรวงมหาดไทย รวมถึงการกำหนดอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายกเทศมนตรี

๓. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

๓.๑ แก้ไขความไม่สอดคล้องระหว่างพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๖ กับพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ ทำให้การตีความและการบังคับใช้กฎหมายมีความชัดเจนและเป็นเอกภาพมากยิ่งขึ้น

๓.๒ ทำให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ยังคงสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายในพื้นที่ที่ได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนครได้อย่างต่อเนื่อง

๓.๓ ลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในช่วงเปลี่ยนผ่านเมื่อมีการยกฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนคร

๓.๔ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจต้องปรับปรุงระเบียบ แนวปฏิบัติ หรือคู่มือการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อป้องกันความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน

๓.๕ เพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชน เนื่องจากกำนันและผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนและมีข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นที่และปัญหาในชุมชน